

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Széchenyi-utca SIMON-ház Kuna József ut
kereskedésével szemben.

HIRDETMÉNYEK.

előzetes pénzek és a hirdetés körülírt panaszok
valamint a lap sse lemi részét illető
minden kő s le m é n y e k ide intézendők.

Hírmentelen levelek csak ismert kirektről
fogadtatnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVÜ PART KÖZLÖNYE

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előzetési ár

Helyben hához hordva vagy vidék:
postán küldve

Egész évre	10 frt — kr
Félévre	5 frt — kr
Negyedévre	2 frt 50 kr.
Egy óra	1 frt — kr

Hirdetési díj:

Öt-hasábspeticior egyszeri beiktatásért 5kr.
Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr.
Nyitott 4-hasábspeticiorért 20 kr.

Hirdetést vagy reklámet magában foglaló
ajdonság sora 50 krajczár.

XVII. évfolyam 1890.

Debreczen. Kedd Február 18.

34. szám.

Legujabb.

A „Debr. Ellenőr” eredeti távirata. Volosca február 18. (Felad. reggel 6 óra 40 p. Érk. 9 óra 50 p. d. e.)

Gróf Andrassy Gyula ma hajnalban 3 óraker meghalt.

Andrassy meghalt!

(B.) Európa egyik legnagyobb államférfia meghalt! A hetek óta naponként érkező nyugtalanító hírek után beteljesült azon félelem, mely most már gyászszal tölti el a hazát, a monarchiát, sőt a művelt Európát.

A voloscai nagy beteg ágya halálós ágygá változott s a kit ott családja sirat, azt egyuttal mindnyájunk kegyetele kísér sirjába.

A nagy államférfiu pályafutásában nemzetünk utóbbi félszázadának történelme tükrözik vissza, mint a mely időben egyike volt az azoknak kiktől hazánk sorsa függött. A legutóbbi két évtizedben pedig fényes diplomáciai pályáját az elismerés koszorújával díszítette fel kora is, s a babért, mely páratlan eredményü diplomáciai működéséért megilleti, majd korunk történetírói teszik le a mai nap nagy halottja emlékére.

Magyarország történelme azon korszakában élte le ifjúságát, melyben a tettek szolították a haza színe-javát a „legnagyobb magyar”, Széchenyi István agitációi. A nemzeti felébredés szabad- elvü apostolainak táborában, mint Zemplén vármegye követe jelent meg az 1847/48 ik pozsonyi országgyűlésen, majd a forradalmi átalakulás idejében magas látkörü, széles műveltsége hazáját a küldiplomácia terén szolgálni hitva. Mint a magyar kormány követe Konstantinápolyba volt kiküldve és a világosi fegyverletéttel után, midőn a nagy napok nagy- nevü szereplőit üldözöbe vete a reakció keze, ő is Franciaországba menekült. Fényes pályafutásának e korszaka képezi működésének első részét, mely őt vagy- onától és hazájától koldussá, de tapaszta- atokban gazdaggá tette.

Működésének újra hajnal derült, midőn a bitófáról levett arczkép személye- sítője a kiegyezési nagy munkálatok ide- jében Deák mellett kezébe vette hazája sorsának intézését, s így lett 1867-ben Magyarország miniszterelnöke és első honvédelmi minisztere, ki a nemzetével kibékült fejedelem koronázási ünnepélye- kor a nádori teendőket teljesítette.

Miniszterelnöki székéből a monarchia külügyeinek vezetésére szolítottotta ki a felség szava. E minőségben nyilvánul sokoldalú tehetségeinek és élettörténete harmadik korszakának leghatalmasabb tevékenysége.

Európa diplomáciájában ezután mas- gaslik ki alakja tökéletesen, mint a 1878- iki berlini szerződés megteremtője és an- nak sok tekintetben irányadója. Berlini működésének hatását csak napjainkban

kezdjük látni az események fejlődésében s még a jövőben rejlenek következményei azon tevékenységnek, mely hatásaiban Európa politikájának, különösen monar- chiának és a balkánfélszigeti államok sor- sának utját kijelölte.

Az 1879-iki boszniai és hercegovina- i okkupáció elkerülhet en szükségét fényes beszédben fejtette ki s midőn mű- ködésének sikerei már tettekben nyilván- ultak, fényes pályája tetőpontján vissza- vonult a magán életbe és mint a főrendi- ház tagja minden fontosabb kérdésnél felemelte hathatós szavát és véleményét latba vetette.

Hazája rokonszenve kísérte mindvégig a nagy férflu pályáját, mely változatos- ságában egybefoglalta a halálra ítült, üldözött hazátlan könnyeit és a trón leginti- mebb kegyeit s midőn a legutóbbi időkig férflu erői teljességének örvendő férflu a betegség ágyba döntötte, mindnyájunk szin- tén részvéte kísérte betegségének nehéz fájdalmain keresztül, melyet nem enyhített meg a délszaki lég üdösége, tisztasága.

Ma pedig, halálós ágya felett a nem- zeti géniusz áll lefordított fákllyával, és siratja mindnyájunk könnyeivel a halot- tat, ki akkor is mi értünk tett, midőn népszerűségére homályt vetni törekedett a napi események felületes bírálóinak szava.

De a tettek beszélnek, a gyászolók sirnak. Mindnyájan gyászolunk.

Gróf Andrassy Gyula.

Az elhalt nagy államférfiu életrajzi ada- tait a következőkben adjuk:

Andrassy Károlynak második fia volt, született 1823. Márc. 23-án Zemplénben. — Tanulmányai befejeztével utazásokat tett Né- met, Franciaországban, Angliában, s hazá- jába visszatérve a közérdeknek szentelte min- den erejét. A pozsonyi 1847—48-ki ország- gyűlésen Zemplén megyét képviselte, s az új magyar miniszterium ezen megye főispánjá- nak nevezte ki.

Ezen minőségben ő vezette a zemplén közfelkelést a császári csapatok ellen Schwe- chát mellett. Később a debreczeni kormány őt mint követet Konstantinápolyba küldte.

A magyar szabadságharc végével in- contumaciám halálra ítéltetett, és in effigie fel is akasztatott.

Ezután mint bujdosó menekült Párisban élt, s ugyancsak ott vette nőül Malomvizi Kendefy Katinát grófnőt.

1860-ban anyja közbenjárására megen- gedtetett neki, hogy ismét visszatérhessen hazájába.

Zemplénmegye 1861-ben követének vá- lasztotta meg, s mint ilyen a Deákpárthoz csatlakozott.

1865-ben az alsóház első alelnökének választotta meg s ettől fogva oly gyorsan nőtt a híre, tekintélye, hogy rövid idő a latt az első államférfiak között emlegették.

Ő volt azon nagy bizottság elnöke, mely Deák indítványára a közös ügyek rendezésére az országgyűlés által kiküldetett. A közbe- jött osztrák porosz háboru megszakította a bizottság működését és az országgyűlés elna- poltatott.

A háboru befejeztével Beust vezetése alatt a Deák párt erélyes magatartása foly- tán a birodalom újjászervezéséhez folytak — s e munkában Andrassy, hogy mily tevékeny részt vett, s hogy ebbeli érdemeit mennyire méltányolták, azt mutatja az, hogy a kiegye-

zés létrejöttével ő reá bízott, hogy a ma- gyar állameszmét gyakorlatilag keresztülvigye

Mint miniszterelnök legszerencsésebb kézzel s tapintattal oldotta meg nagy feladatát. 1867-ben a királyné koronázásánál a nádort helyettesítette. S ezen szép és fontos politikai ténykedése befejeztével, nagy feladatai meg- oldásához fogott. S míg egyrészt a magyar államiség fejlesztése körül fejtett ki buzgalmat — másrészt a birodalom közös ügyeiben is tevékeny részt vett — s ez időtjait híre járt annak, hogy ő lesz Beust gróf utóda.

Hogy az udvar szeretetét is megnyire birta, mutatja az, hogy 1867-ben Ferencz Jó- zsef ő felségét Párisba kísérte a vilákiállít- tásra — 1869-ben Egyiptomba a Suez csat- torna megnyitására.

Ami Andrassy Gyula gróf külügyi poli- tikáját illette, az mindég a Németországgal való barátságos viszony fenntartására irá- nyult. Az 1870-iki német-francia háboruban főképe neki tulajdonítható, hogy monarchiánk megóvta semlegességét.

Midőn Beust gróf a külügyminiszterium vezetésétől visszalepelt 1871. nov. 14-én ő nevezetett ki a külügyek miniszterévé.

Midőn külügyminiszteré lett minden igyekezete odarányult, hogy Európa legha- talmasabb uralkodói: osztrák-magyar német és orosz fejedelmek között baráti viszonyt hozzon létre. S hogy ez sikerült, ez az ő leg- nagyobb államférfiu érdeme.

Az orosz török háboru befejeztével a berlini békekötés létrehozatalában az ővé az oroszánrészt. S hogy Európa délkeleti részén ezen béke közvetítésével tartós s hazánkra előnyös politikai helyzeteket teremtett, — az is egyik nagy érdeme.

Különb a keleti ügyeket illetőleg Európaszerte tekintélynek volt elismerve. Azok- nak a kis államoknak bonyolított terveit s politikai kombinációit — senki sem tudta nála jobban kibonyolítani s Európa nagy államai- nak érdekeivel, s főleg hazánkéval összhangba hozni. — 1876. óta a magyar tudományos akadémia igazgatótagja, — 1877. végén pedig ő felsége érdemei elismerésül az aranygyap- jas renddel tüntette ki.

Az utolsó években visszavonult, gazda- ságának s a tudományoknak szentelve idejét. A főrendiház gyűlésein azonban, midőn vala mely fontos, hazánkat nagyon érdeklő kérd- sek tárgyaltattak, a nemes gróf gyönyörű, érveken gazdag, szónoklati magaslaton álló beszédeivel sikra szállt s a legutóbbi véderő törvényjavaslat tárgyalása alkalmával tartott beszéde egyike a legkiválóbb szónoklatoknak, minőt valaha Magyarországon elmondottak. Ez volt hatyudala.

Most már halálós ágyán pihen. Vége egy fényes életnek, melynek sugarai a magyar történelemnek számos lapját fogják meg aranyozni. Kevés volt és kevés lesz olyan magyar államférfiu, ki ily nagy nevet hagyjon hátra. Diplomata és igaz magyar hazafi. Milyen ellentét! És And- rassy nevéte ez teszi nagygyá, emlékkét előttünk magyarok előtt ez teszi feled- hetetlenné. Ausztria, Németország majd emlegetik a nagy diplomatát, mi emle- getjük a nagy hazafit, ki Bécsben, Ber- linben igaz magyar szive szerint beszélt, cselekedett és alkotott. Nyugodjanak örök békében hamvai, éljen örök fényben em- lékezete! (—a)

Országgyűlés.

Budapest, február 17.

A képviselőház mai érdekes ülésé- ben harmadszori felolvasásban elfogadtattak

a mára kitűzött közlekedésügyi törvényjavas- latok.

Erre br. Fejérváry honvédelmi mi- niszter adta meg a választ Csátár interpel- latiojára a Werdnifegyverek eladása iránt. A miniszter kiemelte, hogy nem Werdn, ha- nem Wenzel-fegyverek eladásáról van szó. Ezekből 145,000 darab fegyver adatott el 190,000 frton s hogy nem valami olcsón adat- tak el, mutatja az, hogy a még meglevő készlet-fölösleg darabjért nem adnak többet 30 krajczárnál. A ház általános helyesléssel fogadta a miniszter választát; — Csátár azonban igen olcsónak találta az eladást.

Tiszta miniszterelnök elődva, hogy a szóban levő fegyverek eladása benne volt az 1888. évi hadi költségvetésben minél fogva tehát a kormánynak tudomással kellett bir- ni az eladásról s az ország is quotaszerűleg részesült a bevételből, mindanki előtt vilá- gossá lett Csátár primitív tájékozatlansága a közügyek felől.

Erre a ház az interpelláló viszonyvá- lása után a kormány választát tudomásul vette. (A tudomásvétel mellett szavazott felál- lással Apponyi gr. és még néhány pártthive is.)

Most Tiszta miniszterelnök megadta a választ Viczmány önkéntes öngyűlösségi esetére vonatkozó interpellatiojára. A minis- terelnök az ez ügyben megéjtett szigorú vizsgálat iratára támaszkodva előadta a va- lódi tényállást, melyből mindenki azt a meg- győződést merithette, hogy az önkéntesek tanfolyamának parancsnoka nem tervszerűen üldözöte, mint vádolták, Viczmányt, hanem ez feledkezett meg többször kötelességéről, miert is büntetést szabtak reá s a mellett még családi és anyagi bajai is voltak. Alta- lában az önkéntesek és különösen a magyar önkéntesek üldözéséről annál kevésbé lehet szó, mert bizalmas rendelet volt kiadva; hasznának oda az önkéntesek tanfolyam tanárai, hogy az önkéntesek letegyék a tiszti vizs- gát és megkíméltessenek a második szolgál- ti év kellemetlenségeitől. E végből a taná- rok utasítottak, hogy a tananyagot előbb ma- gyarul, s aztán németül adják elő.

Mindzek dacára Balogh Géza és Vályi nem vették tudomásul a választ. Előbbi azt szerette volna, hogy a vizsgálati iratok a házi asztalára tétessenek le.

A ház azonban nagy többséggel tuda- másul vette Tiszta és Fejérváry br. választát. A két ellenzék a tudomásul vétel ellen szavazott.

Tiszta beszéde alatt gr. Károlyi Gá- bort, ki többször zavarta a esendét, elnök rendre utasította.

— Hazai hírek. Az orosz éneke- sek az aradi vértanuk szobrán- nál. Az orosz nemzeti énekkar Aradon tel- jes díszben, nagy számú közönség kíséretében a tizenhárom vértanu emléke elé vonult, s ott gyászalt énekel, melynek végzetével az igaz- gató és neje gyönyörű babékoszortul helyez- tek az emlékoszlop talapzatára. Erre Radányi Ödön mérnök Arad város nevében megköszönte a dalársulat kegyeletének e nyilvánulását. A beszédre Slavanszky Agrenev francia nyelven azt válaszolta, hogy a magyar szabadságharc- ról megemlékezve, nem mulaszthatták el, hogy e helyet megkeressék és itt a magyar nép iránti rokonszenvből az ártatlan ádozatok sir- jánál kegyeletünket kifejezést adjanak. — Márkus Emilia, aláírta szerződését a nemzeti színházzal. A szerződés, mely a köl- csönösi gények összegyűjtésére utján jött létre három évre szól. — Zenta és Adorján közt a robogó vonaton e napokban Gottlie- Dávidné épen ki akart nézni az ablakon, mib kor Árpás Lajos kalauz a jegyek lobélyezése végett be akart nyitni; a nő kiesett s magá- val rántotta a kalauzt is és mindketten súlyo- san megsérültek. — Csepregi Lajos, a nemzeti színház nyugalmazott titkára a Radnotfi alapnál tapasztalt pénzhiányok miatt főbe lötte magát. Hátrahagyott levelében azt írja, hogy ő ártatlan. — Hüttlen megyei tiszttviselő. Temesvármegye tegyei választmánya, Molnár Viktor főispán enökle- te alatt tartott ülésében, Tarnóczy Kostyál Antal ügyvédet, Temesmegye t. főügyészét, az ügyvédi kamara volt elnökét, árvapénzek el- sikkasztása miatt, állásától elmozdította. Egy- uttal megkereste a temesvári törvényszék bü- ntető osztályát, hogy a fényitő megtorlást te- gye tolyamatha.

Az igazságügyi miniszter válasza.

Debreczen, febr. 17.

Szilágyi Dezső észak-keleti Magyarország társadalmi képviselő nagy küldöttség szónokának beszédére adott válaszában kijelentette, hogy „a döntő most és mindig az igazságügyi szempont marad.”

Szilágyi Dezsőtől más választ nem is várhattunk. Ez méltó az ő egyéni jelleméhez, nagy reformtörekvéseire. Ez a kijelentés elég ahoz, hogy a küldöttséget és a küldöttség által képviselt másfél milliónyi közönséget megnyugtassa, hét vármegye lakossága reményességét fölmelje, bizodalmit megszilárdítsa, hogy jogosult igényei kielégíthetnek.

Mert ez a küldöttség nem egyoldalú, szűk körre terjedő helyi érdekek védelmére gyűlt össze, nem egyéni rokonszervek ingatag alapra fektetett vágyait tükrözik beteljesített, hanem ugyanazon nagy elvek megvalósítása érdekében fogott kezét, a melyeket maga az igazságügyi miniszter is érvényesíteni akar.

A küldöttség által átnyújtott feliratban épen azon érvek vannak számadatokkal kifejtve, a melyek kell, hogy döntők legyenek a királyi táblák elhelyezésénél. Szilágyi Dezső sem értett más szempontokat és nem is érthetett.

Megnyugsunk a Szilágyi Dezső kijelentésében, megnyugsunk annyival inkább, mert megígérte, hogy semmi sem lesz figyelmen kívül hagyva, a mit a küldöttség felirata kifejtett és hogy minden körülmények között tárgyilagos szemekkel tekint a dolgot.

Megnyugsunk a Szilágyi Dezső kijelentésében, annyival inkább, mert a miniszterelnök válasza is ugyanazon országos és igazságügyi érdekek tekintetbe vételét hangsúlyozta és biztosította a küldöttséget, hogy Debreczen város érdekében szívéhez szólni nem szükséges; biztosította a küldöttséget, hogy a kérdés eldöntésénél sem rokonszenv, sem ellenszenv, sem barátság nem lehet irányadó.

A pártkörök elnökei ép ily biztató és megnyugtató válaszokat adtak a minden klubban elismerték, hogy ez a társadalmi mozgalom közérdeket képvisel minden klubban azzal a biztatóval bocsátották el a küldöttséget, hogy szerencsés megoldásnak nézhet elébe északkeleti Magyarország társadalmá.

A debreczeni küldöttség Budapestén.

Debreczen városának királyi táblát kérő küldöttsége minden oldalról kapott

A „Debreczeni Ellenőr” tárczája.

A betyár szeretője.

— Elbeszélés. —
Írta: Péter Gábor.

Váradit — ki előtt Agnes kalandszomjas természetű ismeretes volt, nagyon megleszte a Kupak Mihály felfedezése az éjjeli lovag felől s egy megmagyarázhatatlan sejtélem azt sugta neki, hogy annak ezen éjjeli utja és a betyárok eltűnése között, összekötő kapcsol van; bárha távolról sem sejtette azon viszonyt mely Tükör Józsi és Agnes között tényleg létezett. Belátta hogy Agnesnek könnyű volt tudomást szerezni mindazon intézkedésekről melyek a rablók kézrekerítésére céljából tettek s ha még teljes bizonyossá-

got nyerhet arról, hogy amaz éjjeli lovag csakugyan Agnes volt, azt hitte, a rejtély kulcsát kezében tartja.

Épen hajnalodott midőn Váradit — em bereivel a gyapárosi kastélyhoz visszaérkezett. Az udvaron együtt találták az éjjeli lovag üldözésére küldött legénységét, a mint agyonhajszolt lovaikat tisztogatták.

Be lett bizonyítva, hogy az üldözött csakugyan a kastély előtt tünt el, bár ha az összes cselédség nem látszik az éjjeli lovagról tudni semmit, s az istállóban nem volt található olyan lo melyen a fáradságnak legkisebb nyoma lett volna észlelhető.

Ez, míg egy felől a rejtélyt növelte, másfelől Váradit gyújában erősítette meg, de egyelőre mindenkinek hallgatást parancsolt. Másnap már mindenki csak a meghíruult betyárkergetéséről beszélt — utasítás szerint ehalgatván az ismeretlen lovag üldözését. Agnes is részt vett a vitában és feltűnően jó kedvelő segített tervezgetni a tetteket illetőleg.

Váradit belátta, hogy neki félre kell vezetni először is Agnes, s csak ha ez sikerül, akkor reményelheti, hogy küldetését sikerrel tölti be. Az ebéd kedélyes hangulatban folyt le, melynek végzetével a csapatok vezetőit titkos tanácskozára hivta meg lakó szobájába. Ugy intézte a dolgot azonban, hogy a kertre nyíló ablakok át ki hallgatható legyen a tanácskozás.

És a máskor annyira óvatossá Agnes ez utal lépre ment. A tanácskozó szoba ablaka a kastély környező parkra nyílt, s épen ott sűrű orgona bokrok uralták a tért. Agnesnek tehát a mint feltűnés nélkül távozatott, első gondja volt kis lovaszát a 12 éves Miskát felekeresni. Az már jó keze volt tanítva s nem sok magyarázat kellett neki, hogy megértethesse vele szándékát.

— Miska, — mondá neki — te ügyes fiú vagy, egy aranyat kapsz tőlem, ha a

parkban a nagyterem ablaka alatt levő orgona-bokrok közt úgy el tudsz rejtőzni, hogy senki észre ne vegyen s mindent meghallasz, a mit bent az urak beszélnek.

— Meg lesz velem elgedve kisasszonyom, — felelé Miska s a másik perczben már mint kigyó csuszott tova a parkbeli cserjék között.

Éppen erre számított Váradit s azért szándékosan hagyta nyitva az ablakot is.

— Urak! — kezdé a beszédet, — azt már látjuk, hogy szándékunk dugába dől. Tudomásom van róla, hogy a rablók a Körösön túra menekültek. Itt tehát nekünk nincs mit keresnünk, azért még az éj lepe alatt utnak indulunk. Az üldöző csapatok a hóriharsai révnél fognak átmenni, én magam pedig Kardos urral s a megyei pandúrsággal Ivánlaka irányában fogok ladikokon átkelni. A révet nem szükséges őriztetni, mert a rablók Ivánlak irányában vették utjokat s az azon felül levő Égerfás nevű erdősségbe vették magukat. (Tudta pedig jól, hogy azok az ellenkező irányba mentek.) Mindenki legyen készen, hogy a mint besötétedik, indulhassunk s reggelre még túl lehessünk a Körösön. Mindenek előtt fődolog a titoktartás, hogy abból, a mit itt előadtam, semmi ki ne szivárogjon.

Negyed óra múlva Agnes már lovat nyergeltetett, mert úgy gondolkodott, hogy ha ő Tükör Józsi visszahozhatja addig a réven, míg a csapatok oda megérkeznek, ideát senki sem fogja már keresni őket.

A mint Agnes eltávozását Váradit megtudta, tisztában volt a helyzettel. Kardost magához hívatván, kiadta rendelkezéseit. A segély-csapatok csak hadd menjenek át a Körösön, azokra komoly munkánál úgy sem lehet számítani, a pandurok pedig az éj lepe alatt, nem Ivánlak, hanem ellenkezőleg a Dugó csárdá irányában a körös parti fűzeshoz menjenek, ő maga Kardossal s néhány legényével egy nes irányt vesznek a Dugóhoz, mert

konstszenv, sem ellenszenv, sem tisztelt barátaim egy igen nagy részének megbízásából vagyok bátor a küldöttség tisztelt szónokának szavaira válaszolni. Azt hiszem, hogy az ügynek is érdekében áll, — hogy e kérdés az érdekelte oldalok egyikéről se tessenék pártkérdezzék, hanem az egyéni megértelem, az egyéni meggyőződés szerinti szabadságot legyen e tekintetben egyedül irányadó. (Élénk helyeslés.) Ez az egyik szempont, — mely miatt a párt nevében, — hangsúlyozom a párt nevében, — határozott ígéretet nem tehetek.

A másik szempont az, hogy azt hiszem, mielőtt az eldöntéshez szükséges minden tényezővel érintkeztünk, mielőtt mindarról tudomást szereztünk, a miről tudomást kellene szereztünk, nem volna helyes és talán időelőtti volna határozott állást foglalni. Azonban ezen kettős korlát közt úgy a magam, mint elvártaim tulajdonom részének nevében biztosíthatom önöket arról, hogy óhajtatuk, s hogy a cél, melyet maguk elé tűztek e körben, a legmelegebb rokonszenvre talál (élénk helyeslés). Ez az egyik szempont, — mely miatt a párt nevében, — hangsúlyozom a párt nevében, — határozott ígéretet nem tehetek.

A másikat pedig az, hogy azt hiszem, mielőtt az eldöntéshez szükséges minden tényezővel érintkeztünk, mielőtt mindarról tudomást szereztünk, a miről tudomást kellene szereztünk, nem volna helyes és talán időelőtti volna határozott állást foglalni. Azonban ezen kettős korlát közt úgy a magam, mint elvártaim tulajdonom részének nevében biztosíthatom önöket arról, hogy óhajtatuk, s hogy a cél, melyet maguk elé tűztek e körben, a legmelegebb rokonszenvre talál (élénk helyeslés). Ez az egyik szempont, — mely miatt a párt nevében, — hangsúlyozom a párt nevében, — határozott ígéretet nem tehetek.

A másikat pedig az, hogy azt hiszem, mielőtt az eldöntéshez szükséges minden tényezővel érintkeztünk, mielőtt mindarról tudomást szereztünk, a miről tudomást kellene szereztünk, nem volna helyes és talán időelőtti volna határozott állást foglalni. Azonban ezen kettős korlát közt úgy a magam, mint elvártaim tulajdonom részének nevében biztosíthatom önöket arról, hogy óhajtatuk, s hogy a cél, melyet maguk elé tűztek e körben, a legmelegebb rokonszenvre talál (élénk helyeslés). Ez az egyik szempont, — mely miatt a párt nevében, — hangsúlyozom a párt nevében, — határozott ígéretet nem tehetek.

A másikat pedig az, hogy azt hiszem, mielőtt az eldöntéshez szükséges minden tényezővel érintkeztünk, mielőtt mindarról tudomást szereztünk, a miről tudomást kellene szereztünk, nem volna helyes és talán időelőtti volna határozott állást foglalni. Azonban ezen kettős korlát közt úgy a magam, mint elvártaim tulajdonom részének nevében biztosíthatom önöket arról, hogy óhajtatuk, s hogy a cél, melyet maguk elé tűztek e körben, a legmelegebb rokonszenvre talál (élénk helyeslés). Ez az egyik szempont, — mely miatt a párt nevében, — hangsúlyozom a párt nevében, — határozott ígéretet nem tehetek.

A másikat pedig az, hogy azt hiszem, mielőtt az eldöntéshez szükséges minden tényezővel érintkeztünk, mielőtt mindarról tudomást szereztünk, a miről tudomást kellene szereztünk, nem volna helyes és talán időelőtti volna határozott állást foglalni. Azonban ezen kettős korlát közt úgy a magam, mint elvártaim tulajdonom részének nevében biztosíthatom önöket arról, hogy óhajtatuk, s hogy a cél, melyet maguk elé tűztek e körben, a legmelegebb rokonszenvre talál (élénk helyeslés). Ez az egyik szempont, — mely miatt a párt nevében, — hangsúlyozom a párt nevében, — határozott ígéretet nem tehetek.

A másikat pedig az, hogy azt hiszem, mielőtt az eldöntéshez szükséges minden tényezővel érintkeztünk, mielőtt mindarról tudomást szereztünk, a miről tudomást kellene szereztünk, nem volna helyes és talán időelőtti volna határozott állást foglalni. Azonban ezen kettős korlát közt úgy a magam, mint elvártaim tulajdonom részének nevében biztosíthatom önöket arról, hogy óhajtatuk, s hogy a cél, melyet maguk elé tűztek e körben, a legmelegebb rokonszenvre talál (élénk helyeslés). Ez az egyik szempont, — mely miatt a párt nevében, — hangsúlyozom a párt nevében, — határozott ígéretet nem tehetek.

A másikat pedig az, hogy azt hiszem, mielőtt az eldöntéshez szükséges minden tényezővel érintkeztünk, mielőtt mindarról tudomást szereztünk, a miről tudomást kellene szereztünk, nem volna helyes és talán időelőtti volna határozott állást foglalni. Azonban ezen kettős korlát közt úgy a magam, mint elvártaim tulajdonom részének nevében biztosíthatom önöket arról, hogy óhajtatuk, s hogy a cél, melyet maguk elé tűztek e körben, a legmelegebb rokonszenvre talál (élénk helyeslés). Ez az egyik szempont, — mely miatt a párt nevében, — hangsúlyozom a párt nevében, — határozott ígéretet nem tehetek.

A másikat pedig az, hogy azt hiszem, mielőtt az eldöntéshez szükséges minden tényezővel érintkeztünk, mielőtt mindarról tudomást szereztünk, a miről tudomást kellene szereztünk, nem volna helyes és talán időelőtti volna határozott állást foglalni. Azonban ezen kettős korlát közt úgy a magam, mint elvártaim tulajdonom részének nevében biztosíthatom önöket arról, hogy óhajtatuk, s hogy a cél, melyet maguk elé tűztek e körben, a legmelegebb rokonszenvre talál (élénk helyeslés). Ez az egyik szempont, — mely miatt a párt nevében, — hangsúlyozom a párt nevében, — határozott ígéretet nem tehetek.

A másikat pedig az, hogy azt hiszem, mielőtt az eldöntéshez szükséges minden tényezővel érintkeztünk, mielőtt mindarról tudomást szereztünk, a miről tudomást kellene szereztünk, nem volna helyes és talán időelőtti volna határozott állást foglalni. Azonban ezen kettős korlát közt úgy a magam, mint elvártaim tulajdonom részének nevében biztosíthatom önöket arról, hogy óhajtatuk, s hogy a cél, melyet maguk elé tűztek e körben, a legmelegebb rokonszenvre talál (élénk helyeslés). Ez az egyik szempont, — mely miatt a párt nevében, — hangsúlyozom a párt nevében, — határozott ígéretet nem tehetek.

A másikat pedig az, hogy azt hiszem, mielőtt az eldöntéshez szükséges minden tényezővel érintkeztünk, mielőtt mindarról tudomást szereztünk, a miről tudomást kellene szereztünk, nem volna helyes és talán időelőtti volna határozott állást foglalni. Azonban ezen kettős korlát közt úgy a magam, mint elvártaim tulajdonom részének nevében biztosíthatom önöket arról, hogy óhajtatuk, s hogy a cél, melyet maguk elé tűztek e körben, a legmelegebb rokonszenvre talál (élénk helyeslés). Ez az egyik szempont, — mely miatt a párt nevében, — hangsúlyozom a párt nevében, — határozott ígéretet nem tehetek.

A másikat pedig az, hogy azt hiszem, mielőtt az eldöntéshez szükséges minden tényezővel érintkeztünk, mielőtt mindarról tudomást szereztünk, a miről tudomást kellene szereztünk, nem volna helyes és talán időelőtti volna határozott állást foglalni. Azonban ezen kettős korlát közt úgy a magam, mint elvártaim tulajdonom részének nevében biztosíthatom önöket arról, hogy óhajtatuk, s hogy a cél, melyet maguk elé tűztek e körben, a legmelegebb rokonszenvre talál (élénk helyeslés). Ez az egyik szempont, — mely miatt a párt nevében, — hangsúlyozom a párt nevében, — határozott ígéretet nem tehetek.

A másikat pedig az, hogy azt hiszem, mielőtt az eldöntéshez szükséges minden tényezővel érintkeztünk, mielőtt mindarról tudomást szereztünk, a miről tudomást kellene szereztünk, nem volna helyes és talán időelőtti volna határozott állást foglalni. Azonban ezen kettős korlát közt úgy a magam, mint elvártaim tulajdonom részének nevében biztosíthatom önöket arról, hogy óhajtatuk, s hogy a cél, melyet maguk elé tűztek e körben, a legmelegebb rokonszenvre talál (élénk helyeslés). Ez az egyik szempont, — mely miatt a párt nevében, — hangsúlyozom a párt nevében, — határozott ígéretet nem tehetek.

barátság, — semmi nem lehet irányadó, — hanem csak az általaános országos érdekek és az igazságügyi érdekek. (Élénk tetszés.) Ha ezek mellett lehetősé lesz, szívből örülni fogok rajta. (Szünni nem akaró lelkesült éljenés.)

A miniszterelnök palotában a küldöttség nevében Nagy László szatmármegyei alispán beszélt, kit a miniszterelnöknek d. u. 5 órákor Körösi Sándor orsz. képviselő mutatott be.

A szónok következő hatóságos beszéd kíséretében nyújtotta át a miniszterelnöknek a feliratot: „Debreczen városa, Máramaros, Ugocsa, Hajdu, Szabolcs, Szilágy és Szatmár vármegyék küldötteinek nevében van szerencsém a kérvényt átnyújtani Nagyméltóságodnak a Debreczenben felállítandó kir. tábla iránt. Támogatja kérelmünket az, hogy öt első rendű törvényszék területén nevében jöttünk ide, s az, hogy e nagy területen levő városok elismeri Debreczen város elsőségét e kérdésben, vele versenye nem is keltek.

Ezt azonban nem egyedül ama rideg jog érzete okozza, mely Debreczen városát nagyságánál, gazdaságánál, kulturai eszközeinél fogva megilleti, hanem okozza az is, hogy hosszú időn keresztül Debreczen városa volt az a kapu, melyen át az ország északkeleti része megkapta a nyugatot s vele a civilizációt, a haladás példáit és eszközeit, Debreczen városa az, hova utaink irányai vezetnek. — Debreczen városa volt az ország északkeleti részének találkozási helye s Debreczen város az, hova a multak hagyományai s újabb idők baráti és csatádi összeköttetései vannak.

De nemcsak a jog, nemcsak az önzés vezetnek bennünket ma, hanem a mai korban már ritkán lobbanó lelkesedés is fejeződik bennünk azon város iránt, — mely harmincz évvel ezelőtt a nemzeti ébredés első hangos nyilvánulásának helye volt s még előbb menve a nemzeti kormányunk a szorongattatás napjaiban e várost választotta székhelyül s a következőképen igazolták e választás helyességét s vele Debreczen politikai s állami fontosságát.

Indokaink bővebben ez emlékiratban foglaltatnak s talán felesleges volt ennyit is mondani, hiszen Nagyméltóságod érti, tudja s méltányolhatja legjobban Debreczen városának helyzetét s ezt tudva bizalommal és reménytel adjuk át azt Nagyméltóságodnak, mert kérelmünk az igazság és méltányosság kérelme. Fogadjá Nagyméltóságod kegyesen kérelmünket s részesítse azt határozott párt fogadásban.”

Tisza Kálmán miniszterelnök így válaszolt: „Midőn átvesszem ezen indoklást, mindekelőtt megkivánom jegyezni, hogy ugy Debreczen város képviselő testületének és hatóságának mint a megyéknek feliratai már bizonyosan a kormányunk megfontolás tárgyát képezték volna e küldöttség megjelenése nélkül is, — a mit nem rosszalképpen mondom, — mert hisz az érdeklődés az ügy iránt természetes.

A mi engem illet abban igaz van a tisztelt szónok urnak, hogy Debreczen város érdekében szívemhez szólni nem szükséges. (Hosszantartó lelkesült éljenés.)

Az elhatározást a kormány bizonyosan minden indok méltatásával úgy fogja tenni, a mint az, az általaános érdekek szempontjából szükséges; sem rokonszenv, sem ellenszenv, sem barátság nem lehet irányadó.

A pártkörök elnökei ép ily biztató és megnyugtató válaszokat adtak a minden klubban elismerték, hogy ez a társadalmi mozgalom közérdeket képvisel minden klubban azzal a biztatóval bocsátották el a küldöttséget, hogy szerencsés megoldásnak nézhet elébe északkeleti Magyarország társadalmá.

A debreczeni küldöttség Budapestén. Debreczen városának királyi táblát kérő küldöttsége minden oldalról kapott

A „Debreczeni Ellenőr” tárczája. A betyár szeretője. — Elbeszélés. — Írta: Péter Gábor.

merkedhessük hetjük. (Hosszantartó lelkesült éljenés.)

A függő János polgármester válasza. A küldöttség elnökeinek köszönetnyilvánítása.

A küldöttség elnökeinek köszönetnyilvánítása. A küldöttség elnökeinek köszönetnyilvánítása.

A küldöttség elnökeinek köszönetnyilvánítása. A küldöttség elnökeinek köszönetnyilvánítása.

A küldöttség elnökeinek köszönetnyilvánítása. A küldöttség elnökeinek köszönetnyilvánítása.

A küldöttség elnökeinek köszönetnyilvánítása. A küldöttség elnökeinek köszönetnyilvánítása.

A küldöttség elnökeinek köszönetnyilvánítása. A küldöttség elnökeinek köszönetnyilvánítása.

A küldöttség elnökeinek köszönetnyilvánítása. A küldöttség elnökeinek köszönetnyilvánítása.

A küldöttség elnökeinek köszönetnyilvánítása. A küldöttség elnökeinek köszönetnyilvánítása.

A küldöttség elnökeinek köszönetnyilvánítása. A küldöttség elnökeinek köszönetnyilvánítása.

A küldöttség elnökeinek köszönetnyilvánítása. A küldöttség elnökeinek köszönetnyilvánítása.

A küldöttség elnökeinek köszönetnyilvánítása. A küldöttség elnökeinek köszönetnyilvánítása.

A küldöttség elnökeinek köszönetnyilvánítása. A küldöttség elnökeinek köszönetnyilvánítása.

A küldöttség elnökeinek köszönetnyilvánítása. A küldöttség elnökeinek köszönetnyilvánítása.

A küldöttség elnökeinek köszönetnyilvánítása. A küldöttség elnökeinek köszönetnyilvánítása.

A küldöttség elnökeinek köszönetnyilvánítása. A küldöttség elnökeinek köszönetnyilvánítása.

merkedhessünk, s önként körünkben üdvözölhetjük. (Hosszan tartó lelkes éljenzés.)

A függetlenségi pártkörben.

A függetlenségi pártkörben M a n d i c s János polgármester beszédére I r a n y i Dániel választott biztostva a küldöttséget a párt legészintébb jóakaratóról — s lelkes támogatásáról.

A főrendiház elnökénél.

A küldöttség egy kisebb bizottsága a délutáni órákban báró V a y Miklósnál a főrendiház elnökénél tisztelettel, ki a küldöttség üdvözlő szavaira azon kijelentéssel válaszolt, hogy Debreczen ügyét a magáévá teszi.

A képviselőház elnökénél.

A küldöttség a képviselőház ülését megelőzőleg Péchy Tamás képviselőházi elnökénél tisztelettel. Medve Kálmán szavaira Péchy Tamás következőleg válaszolt:

Tisztelt uraim! Örülök rajta, hogy Debreczen városának és vidékének küldöttségét üdvözölhetem. (Eljenzés.) E küldöttségnek, mely városuk érdekében jött lépéseket tenni, sulyt ad az a körülmény, hogy számosan csatlakoztak az érdekelteket védőkhöz. A küldöttség szónoka megemlítette, hogy a küldöttség által beadott emlékiratban fel vannak sorolva azon indokok, melyek Debreczen óhajta mellett szólának, — s az nagyon helyes is, mert az fog bizonyosan dönteni, — de különben magyar ember előtt Debreczen városának sulyt sokat indokolni nem szükséges. (Elénk tetszés.)

A királyi táblák szétosztása, értesülés szerinti, a legközelebbi teendők egyike lesz; és azon alkalommal, a mennyiben Debreczen városának felsorolt indokai meggyőzők lesznek, a magam részéről Debreczen város kivánságát méltánylandóan fogom tartani, am-bár én az ügyben tevékeny részt nem vehetek. (Hosszas lelkesült éljenzés.)

Lelekes éljenzés követte a ház elnökének beszédét, melyet a küldöttség tagjai külön is megköszöntek, mire a tisztelgés végt ért.

A küldöttség Wahrman Móránál.

A debreczeni küldöttség Thyly Kálmán vezetés alatt kereste fel Wahrman Mórát, ki szintén kilátásba helyezte, hogy támogatni fogja a debreczenieknek királyi tábla nyeresére irányzott törekvését s a küldöttségtől a legmelegebb s legbiztosabb szavak kíséretében vett búcsút.

Emlékirat

a királyi táblai székhelyek ügyében.

— Az igazságügyi miniszternek és a miniszterelnöknek ányújtotta észak-keleti magyarság közönségének nagy küldöttsége.

A budapesti és marosvásárhelyi királyi táblák szétosztását, az egyes székhelyek és területeik megállapítását tárgyozó törvényjavaslat legközelebb a törvényhozás elé levén terjesztendő. Debreczen sz. kir. város egyik kir. táblának elnyerése iránt a Nagyméltóságú m. kir. Igazságügyi miniszter urhoz és a törvényhozáshoz folyamodott, a mely folyamodásokban kimutattott, hogy ezen város egy történelmi múltjánál, mint jelenlét és a jövőbeni nagy hivatásánál fogva — tekintettel népességére, földrajzi fekvésére, közlekedési viszonyaira, kulturális előhaladására és intézményeire, — teljesen jogosítva van arra, hogy egyik kir. tábla annak kebelében helyeztessék el.

Amá roppant területen fekvő törvényhatóságok és városok, a melynek népessége a forgalmi és földrajzi viszonyoknál, továbbá a messze multban gyökerező kereskedelmi, ipari és kulturális érdekeknél fogva évszázadok óta Debreczenre van utalva, ugymint: Hajdú-Szabolcs, Szatmár- és Ugoesvármegyék, továbbá Szatmár-Németi sz. kir. város, Zilah és Máramaros-Sziget városok jól tudván azt, hogy az ő érdekeik a fenforgó kérdésben Debreczen sz. kir. városával ugyanazonosak: a törvényhozáshoz és illetve a Nagyméltóságú m. kir. Igazságügyi Miniszter urhoz hasonló szellemű és tárgyú kérvényeket intéztek, sőt ezeken kívül más hatóságok is, a melyek ez ügyben közvetlenül nincsenek érdekelve, — mint p. o. Heves és Jász-Nagykun-Szolnok-vármegyék s a budapesti ügyvédi kamara stb. — a közérdek szempontjából a törvényhozás előtt Debreczen jogos igényeinek kielégítése iránt, hasonló értelemben nyilatkoztak.

Azon óriás vidék társadalmá, mely a közép Tiszától a Máramarosi havasokig s a beszéki hegyektől Erdély határáig terjed, a mely magában foglalja az ugynevezett Nagykunságot, Hajdú, Szabolcs, Szatmár, Ugoesa, Bereg, Máramaros- és Szilágy-vármegyéket, Szatmár-Németi sz. kir. várost és Biharvármegyéből a derecskei és székelyhídi kir. járásbíróóságok területeit, — a fenforgó jelekből aggodalommal látja, hogy azon érdekei, melyek a kir. táblák szétosztására vonatkozólag Debreczen városával azonosak, az ezen ügyben eddig történtek által nincsenek kellőleg biztosítva minélfogva alulírottak, mint a fen tebb körülírt nagy vidék lakosságának küldöttei, — ezennel kijelentjük, hogy mi a királyi táblák szétosztása folytán egyik királyi táblának Debreczenben leendő elhelyezését kívánjuk s ezen nagy vidék érdekei nagy sérelmet szenvednének, ha akár egészben, akár csak részben is más kir. táblai székhelyhez fogánának csatoltatni, mire nézve azokhoz, a

melyek Debreczen város által ez ügyben már elmondattak, igazainkat a következőkben adjuk elő:

Ha feltesszük azon esetet, hogy a kir. táblák szétosztása alkalmával nem fognak szabályoztatni az első folyamodásu törvény székek területei s így a fentebb vázolt nagy területből a Nagy-Kunságot, vagyis a karcsagi és kisujzállási járásbíróóságok s Bihar megyéből a székelyhídi járásbíróóságok területet leszámítjuk: a területi és népességi viszonyok a következőleg alakulnak:

1. Debreczeni kir. tszék 66 □ mértföld területtel 191,858 lakossal.
2. Nyiregyházi kir. tszék 76 □ mértföld területtel 214,008 lakossal.
3. Szatmár-Németi kir. tszék 119 □ mértföld területtel 325,496 lakossal.
4. M. Szigeti kir. tszék 168 □ mértföld területtel 226,397 lakossal.
5. Beregszászi kir. tszék 132 □ mértföld területtel 311,861 lakossal.
6. Zilahi kir. tszék 65 □ mértföld területtel 170,042 lakossal.

Összesen 626 □ mértföld 1,439,662 lakossal, a mely terület és népesség az ország területének és népességének — Horvát-Szlavon országot bele nem értve — épen egy tized részét képezi.

Ügyforgalom tekintetében az országos magyar statisztikai hivatal által 1889. évben kiadott évkönyv igazolása szerint ugy állanak a viszonyok, hogy az országban levő 66 kir. törvényszék és az azok területén levő járásbíróóságok által felelőbírói bíróságok el-látása alá utaltatik.

polgári ügy	48,137 darab.
telekkönyvi ügy	8,748 "
bűnügy	52,044 "
fégyelmi ügy	57 "
összesen	108,986 darab.

Az emlékirat ítr részletesen elmondja, hogy ezen felelőbírói ügyek közül mennyi esik az említett törvényszékek területére. Összesen 13548 db, a mely ügyforgalom az egész ország ügyforgalmának nyolczadát teszi.

Forgalmi és közlekedési körülményeink Debreczen városához viszonyítva olyanok, — hogy ha az általunk ezuttal előterjesztett számlítás részben vagy épen egészben figyelmen kívül hagyatnánk, — ezen vidékre nézve nemcsak az igazságszolgáltatás érdekei fognak rövidségeit szenvedni, de — nem is számítva a lesújtó erkölcsi hatást — tetemes anyagi károsodást is fognak okozni, mert

A magyar-északkeleti vasut vonalain egyfelől Csapot, másfelől pedig Ér-Mihályfalvát véve fel azon pontok gyanánt, a melyeken át a beregszászi törvényszék területének forgalma Kassára, a szatmár-németi, zilahi és máramaros-szigeti törvényszékek területeinek forgalma pedig esetleg Nagyváradra volna terelhető: e tekintetben ugy áll a dolog, hogy

1. A beregszászi törvényszék területére nézve Csapotól számítva a távolságot Kassa, S-A Ujhelyen és Legenye Mihályin keresztül kétszeri átszállással, a mi a közlekedő közönségnek nagy megterhelését és tetemes idő veszteséggel jár, 107 kilométer távolságra, Debreczen pedig egyszeri átszállással 120 kilométer távolságra esik, a mely esékely távolsági különbség azon társadalmi érdekek mellett, melyek ezen törvényszék területének népességét Debreczenhez fűzik, tekintetbe nem jöhethet;

2. A máramaros-szigeti, zilahi és szatmár-németi kir. törvényszék területeire nézve, — Ermihályfalvától számítva a távolságot, — Debreczen egyenes vonalban, átszállás nélkül 39 kilométer távolságra, Nagyvárad pedig átszállással 66 kilométer távolságra esik, s így ezen nagy terület népesség, mely keresztszámában 720 000 lakost számlál, a mely minden érdekeivel Debreczen felé gravitál s a melynek a fővárossal való közlekedése is Debreczenen át történik, — egészen természetellenes módon lenne elvonva azon központtól, a melyre azt a gyakorlati élet szükségse utalja.

A zilahai törvényszék területét illetőleg e helyen különösen megkívánjuk említeni, hogy az a kolozsvári kir. táblához nem csatolható, mert Erdély még folytonosan az osztrák polgári törvény uralma alatt állván: ez esetben azon körülmény állana elő, hogy ezen kivételes állapot a zilahai törvényszék egész területére kit-rjesztendő lenne, a mi ennek jogéletében ok nélküli zavarokat idézne elő, vagy pedig a kolozsvári kir. itélőtábla más mértékkel mérné az igazságot a tasnádi és más mértékkel a kolozsvári és a többi jogkereső feleknek.

3. Végül nem emítve a karcsagi, kisujzállási és székelyhídi járásbíróóságoknak, valamint az egész debreczeni kir. törvényszéknek területeit, melyeknek népessége természetesen a Debreczen város érdekeit ismertir megáéknak. — csupán a nyiregyházi kir. törvényszék területére nézve kívánjuk megjegyezni, hogy az ezen területen levő, összesen mintegy 214,000 főnyi lakosságának N. Várad, — Debreczentől P. Ladányon át kétszeri átszállással számítva — 112 kilométer távolságra esik s ezen számok hangosan beszélnek a felett, hogy az általunk képviselt országrész központja egyik kir. tábla elhelyezése tekintetében más, mint Debreczen város nem lehet.

A midőn a jelen emlékiratban szavunkat felemeljük, tesszük ezt nem Debreczen városért, hanem az általunk képviselt országrész jól felfogott s a több százados tapasztalás és

a gyakorlati élet által igazolt érdekeiért, a melyeknek mellőzése ugy erkölcsi hatásában, — mint anyagi következményeiben szomorú eredményeket vonna maga után.

Nem hisszük, hogy lenne az országban a kir. táblák szétosztása folytán egyik kir. táblának elhelyezésére kizemelt olyan székhely, a melynek javára hasonló nagy vidék érdekeltsége ismételen és hasonló módon nyilatkoznék s ez oknál fogra is Debreczen városnak azon városok között, — a melyekben egyik kir. tábla felállítani fog, helyet kell foglalnia.

Az előterjesztett körülmények alapján tisztelettel kérjük a nagyméltóságú magyar királyi kormányt és a mélyen tisztelt törvényhozást, hogy az általunk képviselt országrész számára egyik kir. táblai székhelyül Debreczen szab. kir. várost méltóztassék kijelölni.

Budapest, 1890. február 17.

Napi hírek.

— Meghívás. Debreczeni ref. egyház tanácstermében 1890-ik évi február hó 19-dik napján d. u. 3 órákor iskolaszéki ülést tart. — Targy: folyó ügyek.

— A magyar hírlapírók nyugdíj intézetének vagyona jelenleg 328077 frt, melynek mult évi gyarapodásához néhai Steinfeld Ignác is hozzájárult 2000 frtos hagyományával.

— A királyi kisaszony a népszínházban. Vasárnap este váratlanul magas latogatói érkeztek a népszínházak, a hol Rákosi Jenő „Éjjel az erdő” című népszínművét adták. A magas vendégek Mária, Valéria főhercegnő, főlegénye Ferencz Szalvátor főherceg és a József főherceg leányai: Mária Dorottya és Margit főhercegnők voltak, a kik előadás végéig maradtak a színházban s igen jól mulattak.

— Érdekes esküvő tartott tegnap este városunkban. Sikmayer János, a nagyérdemű főpinczére esküdt örök hűséget özvegy Kovács Józsefné asszonynak. A boldog menyasszony tegnap vette hatodik szor a magára Hymn róza lánczait.

— Halálhír. Ungvári Jánosné szül. Bikfalvi Sára asszony életének 66-dik évében elhunyt. Temetése t. hó 19-én d. u. 3 órákor lesz a Nagypéterfia-utca 829. sz. a. háztól az ev. ref. egyház szertartása szerint. A temetést a „Kegelet” temetkezési intézet rendezi. (Emke.)

— Fonograf Debreczenben. A városi tisztviselőknél kellemes meglepetést szerzett tegnap este a polgármester ur. Este 6 órára összehívatta őket s mikor megjelentek a nagy teremben, egy Edison féle szerkezetű fonograf állott előttük, a melyet egy élelmes ember mutogat most Debreczenben. Mintán megmagyaráta a fonograf szerkezetét, egy katonai muzikus beletombitát, Krasznai Ferencz, Boros Lajos bele daloltak, az ördögös szerkezet tulajdonosa belefűyölt, bele nevetett, bele köbögött s a kis gép mindet bámulatos híven, csakhogy gyöngében, de egészen tisztán vissza adta, vissza tombitáta, vissza dalolta, vissza nevette, vissza köbögte. — Még a hangot is megismertük, hogy kié.

— Uj Emke perselyek. A Bika fogadó kávéháza, étterme és süresarnokában a jó kedvű mulatók szives adakozásának Fehér Herman vendéglos ur tért kívánván nyitni, mind a három helyen Emke perselyt állított fel, nemkülönb a törvényszék pénztárában Szoboszlay S. pénztáros ur. — ezenkívül Szilágyi Sámuel a Phoenix bizt. társaság hivatalnok s a köznevelődési egylet lelkes barátja vett egyet magához. E nemes példa bizonyára tetterre fogja hevíteni városunk több polgárát is. Cseppektől lesz a tenger.

Színház.

Hogy változtatja meg M. bátyánk a darab végét! A vasárnap előadásán történt meg az amit elfogok mondani. A darab hőjét a kegyetlen Bakov tábornokot M. bátyánk ját-zotta s már a fő próban kijelentette József császárnak, hogy:

Kedves öcsém én bizony én szíves létemre nem engedem magamon azt a csúfságot elkövetni, hogy te engem az utolsó felvonásban olyan esunya módon lehoradjál, s mellemről letpéj az érdemrendemet. Nem én. Becsületes szer-pekben öszültem meg, s végleges visszavonulásom előtt nem akarok az én kedves debreczeni közönségem előtt ilyen csúfságot elszívndeni.

— De kedves bátyám nem lehet a darab végét megváltoztatni. S különben is ezt így kívánja a költői igazságszolgáltatás — kapucziálgatni József császárt.

— Nem bánom én a költői igazságszolgáltatást. Én ott foglak hogyini s nem hallgatlak végig.

— Es úgy is tett. Szegény császár épen készüldött már a nagy dorgáló beszédhez, mikor azon vette magát észre, hogy tábornokának hült helye van.

Nem jött azonban zavarba de odaszólt valamelyik ezredesnek, hogy menj-n a tábornok után s vezesse elő.

M. bátyánk már a bajuszát szedegette lefelé mikor hírlül hozzák neki a császár parancsát.

— Nem megyek én vissza ötszáz pengőért sem. Jelelente, hogy a legközelebbi tára felakasztottam magam.

Szegény császár alig bírta visszafojtan a nevetést, mikor jelentették neki, — hogy a tábornok felakasztotta magát.

S a közönség? Talán észre sem vette az új finalét. M. bátyánk pedig, — mint a ki legjobban végezte a dolgát, előadás után beállit a császár öltözőjébe s kérielgeti a fiatal kollegát:

— Ne haragudj kedves öcsém, hogy elrontottam a szép jelenettedet, de hát az első a tisztesség!

Tegnap Tóth Kálmán poetikus kis vigitéka került színrre „A király házasodik.” Az előadás egyáltalán nem tartozott a sikerültebbek közé, s az ensembledből csak Péchy emelkedett ki, K o p j a i Imre szerepében, az egyszerű becsületes fiu alakját természetes és ép azért művészi vonásokkal alkotva meg. S az egész alakon, az ifjai kedély melege ömlött át, amit — az igazat megvallva e tehetséges színész sok alakításában máskor nélkülözünk kellett.

Julius.

Legujabb.

A „Debreczeni Ellenőr” eredati táviratai.

Gr. Andrássy Gyula halála.

BUDAPEST február 18. (feladott reggel 10 óra 15 perczkor.) A haláleset óriási megdöbbenést kelt főváros szerte. A középületekre a gyászlobogók már kitézettek, a lapok külön gyászkeretes kiadásban jelennek meg.

BUDPEST, február 18. A polgári és katonai notabilitások közül többen készülnek Voloscába, a gyászesetet a legmagasabb körökben is a legnagyobb részvétet keltette. A gyász általában.

DEBRECZENI SZÍNHÁZ.

Holnap szerdán, 1890. Február hó 19-én,

páratlan szünethen,

felemelt helyárrakkal

SLAVIANSKY D' AGRENEFF

oroszművészi énekparának 2-ik fellépése

Ezen előadásra jegyek még válthatók az igazgatósági irodában.

M Ű S O R:

Csütörtök 20. Varázsfátyol bérlet.
Péntek 21. Az Ember tragoediája elő-készületei miatt nem lesz előadás.
Szombat 22. Az ember tragoediája szünet.
Vasárnap 23. " " " bérlet.
Hétfő 24. " " " bérlet.

Az ember tragoediája teljesen új diszle. tettel lesz előadva.

Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdonos:

Vértesi Arnold.

Főmunkatárs: Karczag Vilmos.

932.

890. tkv.

Arverési hirdetmény.

A debreczeni kir. törvényszék tkvi osztálya által közhírré tétetik miszerint a kir. államkincstár részére Grünstein Izidor utóda kiskoru Klein Sarolta ügy-gondnoka Dr. Bakos Imre ügyvéd ellen 174 frt 92 kr s járulékaik kie-égitése végett 1890. évi január hó 20-án bírói árverésen eladott H.-Vámospércsi 1198. számú tjkvben A. + I. r. 617. hrsz. alatt felvett ingatlanok Rickl József Zelmós debreczeni kereskedő cégg u ójánlata folytán 1890. évi márczius hó 29-ik napján délelőtt 9 órákor V.-pércs közszég házánál megtartandó bírói árverésen elfog adatni.

Kikiáltási ár a már közelebb megajánlott 70 frt melynek 10 %-ka a venni szándékozók által készpénzben, vagy óvadékképes papirokban az árverésen a kiküldött kezéhez leteendő.

A véte ár az árverés jogerőre emelkedése után 3 egyenlő részletben és pedig az első 30 nap, a második 60 nap, a harmadik 90 napuán fizetendő, a bánatpénz az utolsó részletbe fog betudatni.

Az árverési egyéb feltételek a hivatali órák alatt e tekkönyvi hatóság-nál, valamint V. Pércs közszég házánál megtekinthetők.

Kelt Debreczenben a kir. törvszék mint tkvi hatóságnál 1890. évi február hó 5-én.

NAGY KÁROLY,

kir. tszéki bír.

„A DEBRECZENI ELLENŐR“

könyvkiadóhivatalában

megjelentek és kaphatók a következő könyvek.

Vértési Arnold összes munkái I—VII. vaskos diszkötés. Egy-egy kötet ára	2 frt 10 kr.	Vértési Arnold „Öngyilkosok“ elbeszélések ára 1 frt — kr.	
a 7 kötet együtt	14 „ — „	Karczag Vilmos „Ma és mindig“ elbeszélések ára	1 „ 50 „
Gróf Vay Dániel „Magyarország története“ 3 vaskos diszkötet ára	7 „ — „	Karczag Vilmos „Szerető szívek“ elbeszélések ára	1 „ 20 „
Vértési Arnold „Páriák“ elbeszélés ára	1 „ — „	Karczag Vilmos „Macsák“ (történetkék) ára 1 „ — „	
Vértési Arnold „A bojár leánya“ regény 2 köt. ára 2 „ — „		Molnár László „Egy kis város krónikája“ elbeszélések, ára	1 „ 20 „
Vértési Arnold „Fecskefészek“ regény 1 köt. ára 1 „ — „		Mátray Lajos „Fazekas Mihály élete és munkái“ ára	1 „ — „
Vértési Arnold „A jegyző kisasszony“ regény 1 kötet ára	1 „ — „	R. P. O. „Titkos szerelem“ regény 1 kötet ára — „ 80 „	
Vértési Arnold „A debreczeni diák“ regény 1 kötet ára	1 „ — „	Bugyi Sándor depr. talyigás kalandjai 1 kötet — „ 60 „	
Zolthay Lajos Tiszántuli egyházkerületi térképe vászonra huzva (leszállított ár)	1 „ 50 „		

Vidéki megrendelések postafordultával eszközöltetnek.

UJ DIVATU BETÜKKEL GAZDAGON BERENDEZETT NYOMDA DEBRECZENBEN.

A „DEBRECZENI ELLENŐR“

legújabb és legdivatosabb betűkkel
gazdagon felszerelt s három gyorsajtóval berendezett

KÖNYVNYOMDÁJA

DEBRECZENBEN SZECHENYI UTCZA SIMON-ház

ajánlkozik mindennemű nyomdai munka gyors, díszes kiállítására.

községi és gyámi rovatos ívek, hivatalos nyomtatványok,

MINDEN ALAKBAN

ÜGYVÉDI ÉS KERESKEDELMI NYOMTATVÁNYOK

falragaszok, körlevelek, gyászjelentések, levélfejek és levélborítékok.

báli meghívók, névjegyek füzetek és könyvek

a legjutányosabb áron állítatnak ki.

VIDÉKI MEGRENDELESEK PONTOSAN TELJESÍTETNEK.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.

Szerkesztő
Széchenyi-utca
ker
E
előzetési pén
valamint
minden k 5 s
Bármentelen

XVI

Gróf A

Gyász
Széles
szomorú
dalmat, sz
A sajn
gasztalásá
dön is, hol
illetődést
J o k s
gyar író a
remek sor
Leoml
torony. De
hordott, ne
ott marad,
tos révpart
Egész
haza és a
— egyik v
adatott nek
messze pill
lanságba.
Megad
égtől, hog
jövendőkön
Kétsze
rály felken
chiára tette

Kétsze
harcban, c
archia, más
alapításako
szilárdult,
Mert e
vét építé,
népszabads
Bátor
gá tenni az
mások csak
s azzal eg
mely magá
engedi.
Van e
ezredek
Góg és M
diadalmas
zetek egye
hegyláncz
messze idő
tizenkét ór

A „Debre

V e

Tük
kodott öse